

## SZEŚCIOLATEK W PIERWSZEJ KLASIE



PORADNIA PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNA NR 3

# GOTOWOŚĆ SZKOLNA

to stopień rozwoju psychofizycznego,  
który pozwoli dziecku sprostać  
obowiązkom szkolnym.



# Co to jest gotowość szkolna



„(...)osiągnięcie przez dziecko takiego stopnia rozwoju umysłowego, emocjonalnego, społecznego i fizycznego, jaki umożliwia mu udział w życiu szkolnym i opanowanie treści programowych klasy pierwszej (...)”

**/W. Okoń/**

**Wg E. Gruszczuk-Kolczyńskiej jest to:**

- umiejętność pokonywania trudności;
- samodzielność;
- przygotowanie do nauki czytania, pisanie i matematyki.

GOTOWOŚĆ - nie jest więc  
samorzutnie tworzącym się  
biologicznie etapem rozwoju dziecka,  
lecz wynikiem jego osobistych  
doświadczeń życiowych.

# Gotowość dziecka do szkoły określa:



czy dziecko  
jest  
przygotowane  
do podjęcia  
nauki w szkole



czy rodzice są  
gotowi  
sprostać  
nowym  
obowiązkom



czy szkoła jest  
gotowa przyjąć  
6-latkę



„Nie wszystkie kwiaty  
zakwitają razem, każdy  
ma swój czas i porę.”



# GOTOWOŚĆ DZIECKA ZALEŻY OD:

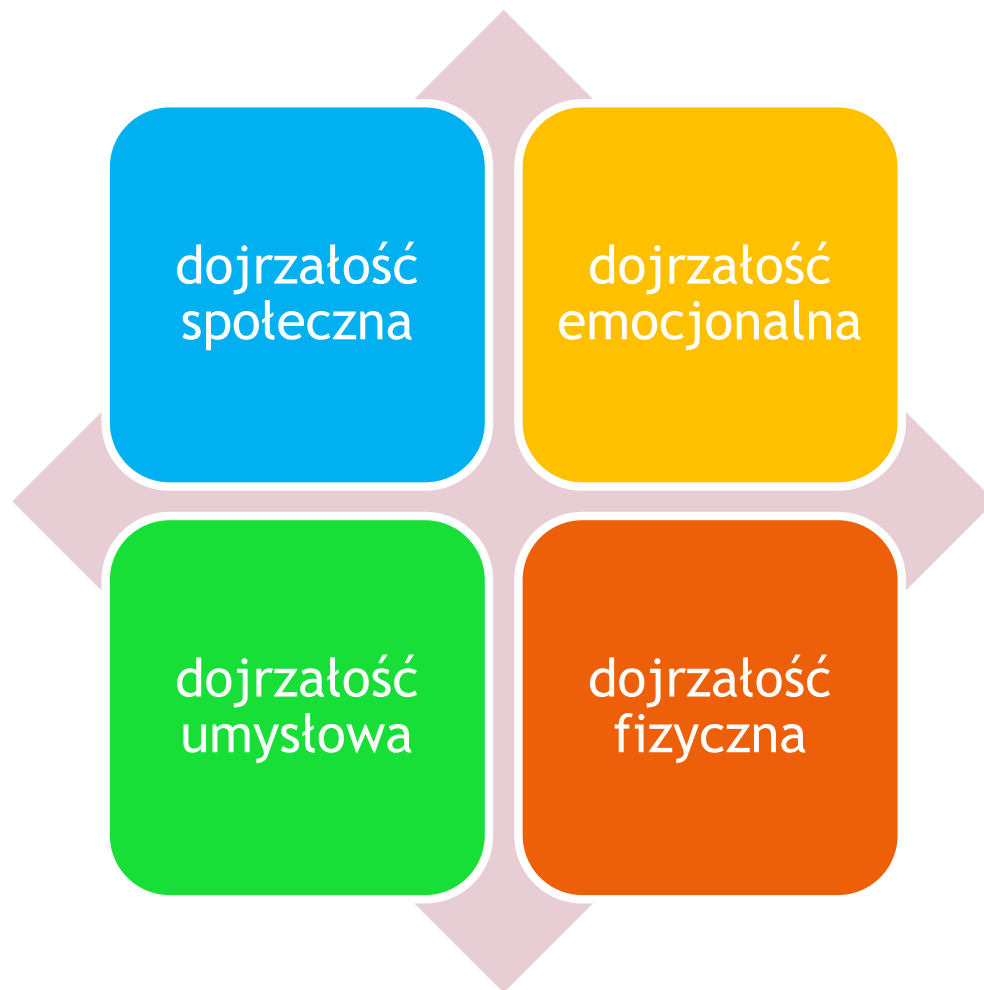
doświadczenia w sferze społecznej (kontakty dzieci z rodziną, sąsiadami, znajomymi)

doświadczeń poznawczych (wiedza i umiejętności)

doświadczeń w sferze emocjonalnej (wyrażanie emocji i ich kontrolowanie)

indywidualnych predyspozycji (stan zdrowia, funkcjonowanie analizatorów, poziom umysłowy, temperament)

# KOMPONENTY DOJRZAŁOŚCI SZKOLNEJ



# dojrzałość społeczna

- umiejętność współdziałania w grupie
- umiejętność respektowania norm grupowych
- umiejętność podporządkowania się poleceniom
- zdolność do porównywania siebie z innymi (podstawa samooceny i jeden z głównych czynników motywacyjnych w życiu człowieka)

# dojrzałość społeczna

Dziecko sześćioletnie gotowe do podjęcia obowiązku szkolnego powinno:



- umieć bawić się i pracować z innymi dziećmi,
- umieć wyrażać swoje potrzeby (pomysły, propozycje),
- być samodzielne w działaniach i samoobsłudze,
- reagować na polecenia nauczyciela,
- potrafić pytać i odpowiadać zapytane,
- starać się respektować normy,  
np. siedzimy w tym miejscu, podnosimy rękę,  
nie wychodzimy itp.

# dojrzałość emocjonalna

- umiejętność kontrolowania emocji
- wrażliwość na innych
- wrażliwość na uwagi nauczyciela
- wytrwałość w pracy - kontynuowanie pracy mimo trudności
- umiejętność odraczania gratyfikacji
- umiejętność skupienia uwagi na zadaniu
- obowiązkowość i samodzielność
- odporność na stres

# dojrzałość emocjonalna



Dziecko dojrzałe do szkoły:

- wykazuje umiejętność hamowania emocji, zwłaszcza silnych (nie tylko obraża się, bije, ucieka), umie już opanować radość, a także i złość,
- dostrzega innych - ich postawy i emocje,
- reaguje na polecenia nauczyciela (pamięta je),
- stara się próbować różnych działań - mimo trudności (wzmacnianie przez dorosłego),
- ma poczucie obowiązku i odpowiedzialności (mimo braku chęci wykonuje zadania),
- jest ciekawe świata, bada, docieka (niedojrzałe na krótko interesuje się nowymi treściami).

# dojrzałość umysłowa

- właściwy rozwój mowy
- właściwy rozwój umysłowy
  - myślenia
  - pamięci
  - uwagi
- prawidłowe funkcjonowanie analizatorów
  - wzrokowego
  - kinestetyczno-ruchowego
  - słuchowego

# dojrzałość umysłowa



Dziecko 6-letnie przygotowujące się do nauki pisania i czytania powinno:

- porozumiewać się w sposób zrozumiały dla otoczenia,
- skupiać uwagę na 10-15 minut (uwaga kierowana),
- potrafić zapamiętać dwie czynności do wykonania po kolei,
- w zakresie rozwoju analizatora wzrokowego:

prawidłowo różnicować kształty

odtworzyć poprawnie wzór z pojedynczych elementów

dobierać figury geometryczne o takich samych właściwościach (kształt, wielkość, kolor)

dostrzegać różnice i podobieństwa

# dojrzałość umysłowa

## w zakresie rozwoju analizatora słuchowego:

poprawnie różnicować pojedyncze głoski

wyodrębnić w słowie głoski i sylaby

umieć łączyć głoski w sylaby, a sylaby w wyrazy

## ➤ w zakresie rozwoju analizatora kinestetyczno-ruchowego:

mieć ukształtowaną wzrokową orientację przestrzenną (przed, nad, obok)

mieć utrwalone pojęcie stron, prawej i lewej, w schemacie ciała

# dojrzałość umysłowa

- w zakresie rozwoju mowy:
  - oddychać z zamkniętą buzią - przez nos, a nie przez usta,
  - połykać ślinę z językiem ułożonym wysoko - na podniebieniu,
  - reagować na szepty i dźwięki z odległości nawet kilku metrów,
  - wszystkie głoski wymawiać poprawnie,
  - różnicować słuchowo głoski podobne w brzmieniu, np. p-b, d-t, g-k, w-f, ż-sz itp.
  - zachować prawidłowy akcent, intonację i tempo wypowiedzi;
  - budować wypowiedzi poprawnie pod względem gramatycznym.

# dojrzałość fizyczna

O dojrzałości fizycznej decydują:

- stan zdrowia
- sprawność ruchowa i motoryczna
- odporność na zmęczenie i choroby
- prawidłowy wzrok i słuch
- niezaburzona koordynacja wzrokowo-ruchowa
- sprawność manualna - poziom rozwoju mięśni dłoni, palców, nadgarstka



Edukacja szkolna jest wielkim dobrodziejstwem i radością dziecka pod warunkiem, że dziecko potrafi sprostać wymaganiom stawianym w szkole, dostosować się do warunków szkolnych, korzystać z nauki.

Jeśli nie jest do tego gotowe, szanse na sukces i powodzenie są małe.



# JAK ZARZĄDZIĆ, ABY DZIECKU KRZYWDY NIE WYRZĄDZIĆ

## POMOCNE ZADANIA DLA RODZICÓW

Dopytaj o możliwości swojego dziecka specjalistów (pedagoga z przedszkola, psychologa).

Zapytaj swoje dziecko, czy chce iść do szkoły, i czy wie, co to oznacza.

Dowiedz się, czy Twoje dziecko będzie się uczyć w klasie 6-latków, czy mieszanej.

Zorientuj się, czy w klasie Twojego dziecka znajdują się znajome dzieci, czy też wszyscy będą nieznani.

Dbaj o prawidłowy rozwój fizyczny.

Stymuluj (poprzez zabawę) w domu ważne sfery rozwojowe.

Wzmacniaj i pozytywnie nastawiaj do szkoły - nie strasz.

Zachęcaj do samodzielności, nie wyręczaj dziecka.

Chwal za drobne osiągnięcia.

Nie przeciążaj dodatkowymi obowiązkami i zajęciami;  
dostosowuj je do aktualnych możliwości  
i indywidualnych zainteresowań dziecka.

# PAMIĘTAJMY

6-latek to dziecko przed  
lub w trakcie zmian –  
w 5,5 – 6 r. ż. dokonuje  
się skok rozwojowy.

Każde dziecko  
jest inne, jest  
indywidualnością.

To, że rozwój dziecka  
odbiega od norm,  
nie znaczy,  
że jest ono „popsute”.

Dajmy dziecku  
**CZAS i WSPARCIE.**

O dojrzałości do szkoły  
decyduje harmonijność  
rozwoju poszczególnych  
sfer.

# AUTORZY

- ❖ mgr Barbara Ćwiok
- ❖ mgr Anna Grabowska
- ❖ mgr Marta Skubij

## KONSULTANCI:

- ❖ mgr Małgorzata Dusińska
- ❖ mgr Dorota Ziółek

DZIĘKUJEMY ZA UWAGĘ

# **Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 3**

**Al. Wojska Polskiego 36**

**01-554 Warszawa**

**tel. 22 839-48-67**

**[ppp3@edu.um.warszawa.pl](mailto:ppp3@edu.um.warszawa.pl)**

**[www.poradnia-nr3.pl](http://www.poradnia-nr3.pl)**

**ZAPRASZAMY**